

Miminkovština aneb Znakový jazyk pro batolata

zdroj: Gong 1/2009

V anglosaských zemích už třicet let součástí špičkové výuky dětí ve věku od šesti měsíců do tří let, u nás zatím donedávna jen rarita. Jde o Baby Signs, znakový systém na první pohled připomínající znakový jazyk, kterým rodiče mohou komunikovat se svými dětmi ještě před tím, než se dokážou verbálně vyjadřovat.

Vědecký základ systému Baby Signs položil v roce 1987 student Aljašské univerzity Joseph Garcia. Tento mladý tlumočnický znakového jazyka si povšiml, že děti jeho neslyšících přátel komunikují daleko dříve než slyšící děti v běžné populaci. Od tohoto postřehu byl k Baby Signs už jen krůček: Co takhle použít znaky pro komunikaci i se slyšícími dětmi?

Dnes už odborníci vědí, že používání Baby Signs má prokazatelné výsledky v dalším rozvoji dítěte. Uvádí se lepší a efektivnější učení dítěte, zlepšení paměti, zvýšení sebevědomí a cílevědomosti a v dlouhodobějším horizontu dokonce zvýšení IQ, zlepšení matematických schopností a velká slovní zásoba. Není také zanedbatelné, že používáním Baby Signs se zlepšuje komunikace celé rodiny a posilují se vzájemná pouta mezi dítětem, matkou a otcem. Díky Baby Signs se také děti naučí velmi brzo jasně vyjádřit např. své pocity – celkově jsou klidnější a mají větší sebedůvěru.

Baby Signs ovšem není skutečný, přirozený znakový jazyk. Mezi znaky Baby Signs patří některé umělé znaky (které se používají na způsob znakové češtiny), znaky, které vyjadřují podobu nějaké věci nebo činnosti a pantomima. Při ukazování znaků Baby Signs je nutné nahlas vyslovit také slovo mluveného jazyka – konečným cílem je získání řečových dovedností v mluveném jazyce. Je zajímavé, že v různých zemích používají různé znaky – často jsou totiž jednoduché základní znaky odvozené od místního skutečného znakového jazyka. Jeden z našich slovníků najdete na adrese www.miminkovstina.cz pod záložkou „Slovníček“. Baby Signs je kromě toho jiný pro každé dítě – do systému totiž rodiče přibírají znaky, které si dítě samo vymyslí. Za zmínku stojí i to, že podobný systém jako Baby Signs se používá při standardní výuce autistických dětí – základní zásobu tvoří 500 uměle vytvořených znaků.

Metoda Baby Signs se u nás začala rozmáhat loni v dubnu, poté, co ji do země přivezla Čechoameričanka Michaela Tiltonová. Poslední dobou je v našich krajích možno navštívit některý ze seminářů nebo přednášek, které pořádají centra rané péče, některé mateřské školy a další subjekty. Kurzů se neúčastní zdaleka jen maminky s dětmi - účast otců není na těchto akcích nic výjimečného. „Tatínkové bývají zpočátku skeptičtí, ale odcházejí nadšení a připraveni začít," říká Lenka Bittnerová, instruktorka kurzů, které teď právě probíhají v trutnovském regionu. Informovanost našich tatínků a maminek se tak zvyšuje a rodiče mají lepší možnosti, jak komunikovat s dětmi. Mohou se při tom nechat inspirovat neslyšícími.

Lukáš Tomek